

Examination of the Effectiveness of Live-Course Recordings in Learning English in the Covid-19 Period

Nil GÖKSEL, Anadolu University, ORCID ID: 0000-0002-3447-2722

Abstract

Due to the Covid-19 pandemic period that the education world has faced recently, many higher education institutions in the world and also in Turkey have had to make a rapid and unprepared transition to emergency distance education. In this process, the courses planned and conducted within the framework of the distance education system under normal-life conditions have started to be given via recordings under the name of emergency distance education during the Covid-19 period. In order to understand the efficiency of courses, this study aims to examine the views of the Open Education Faculty students regarding the online live course recordings offered in English courses during the Covid-19 period. In the study, which was designed with the survey model, a web-based questionnaire was applied to 4088 students with A1 and A2 English levels registered in the Open Education Faculty (OEF). Quantitative data obtained for the study were analyzed using descriptive statistical procedures such as frequency and percentage analysis. According to the findings of the research, learners who try to complete the A1-A2 level English courses remotely within Anadolu University Open Education Faculty had positive educational experiences regarding the lessons taught during the pandemic period. In this context, the study compiles the views on technical, educational and psychological factors that affect OEF students' comprehension of the recorded lessons, and suggestions are presented for future studies.

Keywords: covid-19, pandemic, distance education, English, live lesson recordings

Inonu University
Journal of the Faculty of
Education
Vol 23, No 1, 2022
pp. 539-561
DOI:10.17679/inuefd.1043450

Article Type
Research Article

Received
24.12.2021

Accepted
05.05.2022

Suggested Citation

Goksel, N. (2022). Examination of the effectiveness of live course recordings in learning English in the covid-19 period, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 23(1), 539-561. DOI: 10.17679/inuefd.1043450

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

As of the first quarter of 2020, due to the Covid-19 pandemic, which was tried to be overcome with a great struggle, both the countries of the world and Turkey faced a difficult education process. Due to these necessities, effective online teaching, a high level of correlation between online instructional design and learning, adequate support for students by faculty and lecturers, high-quality participation in the development of student learning, and online education platforms make special contingency plans to deal with unexpected events. However, while these strategies were more easily followed by higher education institutions that already have distance education experience, they could not be followed by other institutions with limited online teaching experience. Current studies in the literature have largely revealed the importance of emergency distance education applications and live course software, which are required to work during the Covid-19 period.

In this process, where the necessity of using tools that allow synchronous/asynchronous interaction has emerged, the Covid-19 pandemic still continues and the second wave scenarios of the pandemic are brought to the agenda by the World Health Organization (Yılmaz İnce, et al., 2020). In the context of these scenarios, as in the previous periods, many universities around the world will continue their education at a distance and digital education will gradually increase, the flexibility of synchronous/asynchronous courses will provide wider access, hybrid or blended education forms will transfer the course content online.

The live videoconference lessons given before the pandemic in Anadolu University Open Education Faculty, which constitute the context of this study, were recorded and these recordings were presented to the students within the scope of emergency distance education during the pandemic process. In this context, this study aims to examine the views of Open Education Faculty students regarding the live lecture recordings offered for English lessons during the Covid-19 period. Since the learning environments in which higher education institutions, administrators, decision makers, instructors and students take part in the pandemic process are important for the effectiveness of the courses, opinions will be collected on the effectiveness of the lessons given during the pandemic process with the data obtained from this study. In this way, it is aimed to illustrate the current situation and to present new suggestions so that different applications can be tried when necessary.

Purpose

Due to the Covid-19 measures, this study, which was carried out for the recordings of online live lessons that effectively support OEF lessons in the 2020-2021 fall semester examines the current situation and possible technical, educational and phycological effects by seeking the answers to the following research questions:

1. What are the students' views on the technical factors that affect their understanding of the lectures provided via recordings?
2. What are the students' views on the educational factors that affect their understanding of the lessons provided via recordings?

3. What are the students' views on the psychological factors that affect their understanding of the lessons provided via recordings?

Method

This study, which aims to examine the opinions of Anadolu University Open Education Faculty students regarding the live lecture recordings offered for English lessons during the Covid-19 period, was designed with a descriptive survey model in order to investigate and describe the existing situation or reality as it is. Data were collected through a web-based questionnaire prepared by the researcher in the recruitment of this research type, and descriptive analysis procedures such as frequency and percentage of scores were used to show the tendencies of the survey participants.

Findings, Discussion and Conclusion

The collected data are explained in detail under the tables in the findings section. According to the data obtained in this study, 3975 learners who participated in the study and who enrolled to the A1-A2 level English courses at a distance within Anadolu University Open Education Faculty had mostly positive educational experiences regarding the courses they followed during the pandemic period.

The majority of the students emphasized the importance of being involved in a community and getting instant feedback in the live lesson. In this context, the complete disappearance of one-to-one virtual interaction and the complete isolation of students in the process, especially during the pandemic period, are an element that needs to be scrutinized. Using the advantages of distance learning in the context of accessibility, flexibility and time economy is important in terms of improving learning opportunities.

Covid-19 Döneminde İngilizce Dersler İçin Sunulan Canlı Ders Kayıtlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Nil GÖKSEL, Anadolu Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-3447-2722

Öz

Eğitim dünyasının son dönemde yüzleştiği Covid-19 gerçeği nedeniyle dünyadaki ve dolayısıyla Türkiye'deki birçok yüksek öğretim kurumu, acil uzaktan eğitime hızlı ve hazırlıksız bir geçiş yapmak zorunda kalmıştır. Bu süreç içinde normal şartlar altında uzaktan eğitim sistemi çerçevesinde planlanan ve yürütülen dersler, Covid-19 döneminde acil uzaktan eğitim adı altında kayıttan verilmeye başlanmıştır. Kayıt derslerin verimliliğini anlamak adına, gerçekleştirilen bu çalışma Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin Covid-19 döneminde İngilizce dersler kapsamında sunulan çevrimiçi canlı ders kayıtlarına yönelik öğrenci görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Betimsel tarama çalışması metodu ile yürütülen çalışmada, Açıköğretim Fakültesine kayıtlı A1 ve A2 İngilizce seviyelerine sahip 4088 öğrenciye web tabanlı bir anket uygulanmıştır. Çalışma konusuna yönelik elde edilen nicel veriler, frekans ve yüzde analizi gibi betimsel istatistik prosedürleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesindeki A1-A2 düzeyinde İngilizce derslerini uzaktan tamamlamaya çalışan öğrenenler, pandemi dönemi boyunca kayıttan verilen derslere yönelik olumlu eğitsel deneyimlere sahip olmuşlardır. Bu bağlamda çalışma, AÖF öğrencilerinin kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen teknik, eğitsel ve psikolojik faktörlere yönelik görüşleri derlemiş ve geleceğe yönelik yapılacak diğer çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: covid-19, pandemi, uzaktan eğitim, İngilizce, canlı ders kayıtları

Inönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 23, Sayı 1, 2022
ss. 539-561
DOI:10.17679/inuefd.1043450

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi
24.12.2021

Kabul Tarihi
05.05.2022

Önerilen Atıf

Göksel, N. (2022). Covid-19 döneminde İngilizce dersler için sunulan canlı ders kayıtlarına yönelik öğrenci görüşleri. *Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 539-561. DOI: 10.17679/inuefd.1043450

Covid-19 Döneminde İngilizce Dersler İçin Sunulan Canlı Ders Kayıtlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Giriş

2020 yılının ilk çeyreği itibariyle büyük bir mücadele verilerek atlatılmaya çalışılan Covid-19 pandemisi sebebiyle hem dünya ülkeleri hem de Türkiye zorlu bir eğitim süreci ile karşı karşıya gelmiştir. Bu sürecin yıldırıcı ve yoğun etkileri birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da gözlemlenmiştir. Yükseköğretim bağlamında değerlendirildiğinde; çevrimiçi eğitime hızlı geçişin kaçınılmaz olduğu ve çevrimiçi eğitim ile ilişkili öğretim stratejilerinin geliştirilmesi zorunluluğu doğmuştur (Yılmaz-İnce vd., 2020). Bu zorunluluklar nedeniyle çevrimiçi öğretimin etkili şekilde yapılması, çevrimiçi öğretim tasarımının ve öğrenmenin arasında yüksek düzeyde ilişkinin olması, öğrencilere fakülte ve öğretim görevlileri tarafından yeterli desteğin sağlanması, öğrencinin öğrenmesinin geliştirilmesinde yüksek kaliteli katılımın sağlanması ve çevrimiçi eğitim platformlarının beklenmedik olaylarla başa çıkmada acil durum planlarının tasarlanması özel öğretim stratejileri olarak belirlenmiştir (Bao, 2020). Ancak, bu stratejiler halihazırda uzaktan eğitim deneyimi olan yükseköğretim kurumlarınca daha rahat izlenirken; sınırlı çevrimiçi öğretim deneyimine sahip diğer kurumlar tarafından takip edilememiştir.

Alanyazında var olan güncel çalışmalar, Covid-19 döneminde bir zorunluluk olarak işe koşulan acil uzaktan eğitim uygulamalarının ve canlı ders yazılımlarının önemini büyük ölçüde ortaya çıkarmıştır. Pandeminin başlamasını takiben alınan acil uzaktan eğitim kararları ile kaos ortamı aşmaya çalışılmış ve Türk Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından üniversitelerin eş zamanlı (senkron) veya eş zamansız (asenkron) uzaktan öğretim yöntemlerini kullanabilecekleri belirtilmiştir (Durak vd., 2020). Bu duyurunun ülke çapında yapılmasıyla birçok üniversite bir hafta gibi kısa bir zaman içinde çalışmalarını tamamlamış ve 23 Mart 2020 tarihi itibarıyla derslerini farklı öğrenme yönetim sistemleri üzerinden yürütmeye başlamışlardır. Bu doğrultuda, çevrimiçi canlı dersler için Adobe Connect, Big Blue Button, Blackboard Collaborate, Elluminate Live (Blackboard Collaborate olmuştur), Electa Live, GoToTraining, Openmeetings, Perculus, VMukti ve WizIQ gibi eş zamanlı araçlar kullanılmıştır (Durak vd., 2020). Pandemi süreci içinde ilk, orta, lise ve yüksek öğretimde yüz yüze İngilizce eğitime alternatiflerin benimsenmesi acilen gerektiğinden; eş zamanlı canlı dersler vermek için yoğunlukla kullanılan bir diğer video konferans aracı ise Zoom olmuştur (Moorhouse, vd., 2019).

Eş zamanlı/eş zamansız etkileşime izin veren araçların kullanım zorunluluğunun ortaya çıktığı bu süreçte, Covid-19 pandemisi halen devam etmekte ve pandeminin ikinci dalga senaryoları Dünya Sağlık Örgütü tarafından gündeme getirilmektedir (Yılmaz İnce, vd., 2020). Bu senaryolar bağlamında, dünya çapında birçok üniversitenin eğitime geçen dönem olduğu gibi yine uzaktan devam edeceği, dijital eğitimin giderek artacağı, eş zamanlı/eş zamansız derslerin esnekliğinin daha geniş erişim sağlayacağı, hibrit (hybrit) veya harmanlanmış (blended) öğretim formlarının ders içeriğini çevrimiçi ortama taşıyacağı iddia edilmiştir (Murphy, 2020). Bu iddialara koşut olarak gündeme gelen konulardan bir diğeri de pandemi süreci ve pandemi sonrası eğitimde yer alacak değişimler ve çevrimiçi müfredatın Covid-19 gibi zorunlu ve acil durumlara duyarlı hale getirilmesi gerekliliğidir (Toquero, 2020).

Bu çalışmanın bağlamını oluşturan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde pandemi öncesi verilmekte olan canlı videokonferans dersleri kayıt altına alınmış ve pandemi sürecinde öğrencilere acil uzaktan eğitim kapsamında canlı dersler yerine bu kayıtlar sunulmuştur. Bu bağlamda, gerçekleştirilen bu çalışma Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin Covid-19 döneminde İngilizce dersler için sunulan canlı ders kayıtlarına yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Yüksek öğretim kurumlarının, yöneticilerin, karar vericilerin, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin pandemi sürecinde yer aldıkları öğrenme ortamları derslerin etkililiği açısından önem taşıdığından bu çalışmayla elde edilen veriler sayesinde, pandemi sürecinde kayıttan verilen derslerin etkililiği üzerine görüşler toplanarak, mevcut durumun resmedilmesi ve gerektiğinde daha farklı uygulamaların denenebilmesi için yeni önerilerin sunulması amaçlanmaktadır.

İlgili Alanyazın

Uzaktan Eğitimde Eş Zamanlı ve Eş Zamansız Öğrenme

Öğretim elemanın ve öğrencilerin zaman ve mekân sınırları olmaksızın, web tabanlı eğitim ve iletişim teknolojileri ile bir araya gelebildiği, tasarım ilkelerine yönelik özgün desenlenmiş dersler çerçevesinde kendi kendine öğrenmeyi yaşam boyu teşvik eden bir öğrenme biçimi olan uzaktan eğitimin, geçmişte olduğu gibi pandemi döneminde de eğitimin kesintisiz devamının sağlanmasında etkili olduğu ifade edilebilir. Özellikle yüksek öğrenimdeki çevrimiçi öğrencilerin sayısının son on yılda istikrarlı bir şekilde arttığı (Seaman vd., 2018) ve pandemi öncesinde kurumların çevrimiçi eğitimin etkin işleyişi adına kritik adımlar attıkları (Allen ve Seaman, 2016) dikkate alındığında uzaktan eğitimin pandemi sonrası süreçte de uzun vadeli işe koşulması kaçınılmaz hale gelebilir.

Moore'un (1991) teorisi, öğretim elemanlarının öğrencileriyle etkileşim kurma yollarını belirlemek için kullanılabilecekleri bir mercek sunmaktadır. Bu teoriye göre, etkileşimler eş zamanlı veya eş zamansız olarak gerçekleşebilir (Lowenthal vd., 2021). Bu iki formatın da kendine göre güçlü ve zayıf yönleri bulunmaktadır. Örneğin, eş zamanlı öğrenmede, gerçek zamanlı bilgi akışı ve etkileşimli sanal sınıflar, canlı çevrimiçi dersler, canlı web konferansları, anlık geri bildirim ve sohbet odaları ile gerçekleştirilirken (Ogbonna, vd. 2019); eş zamansız öğrenmede etkileşimli wikiler, video veya sesli dersler, web destekli ders kitapları, e-postalar, hiper metin belgeleri, bloglar, sosyal ağlar ve tartışma panoları gibi uygulamalarla sağlanmaktadır (Karaaslan, vd., 2018).

Çoğunlukla Öğrenme Yönetim Sistemi (ÖYS) üzerinde sağlanan ve öğretim görevlisinin ders içeriğini paylaşmasına, ödev vermesine, kısa sınavlar başlatmasına ve tartışma forumları açmasına izin veren eş zamansız öğretim (Göksu vd., 2021) sağladığı esneklik nedeniyle pandemi sırasında da öğrenciler tarafından tercih edilen bir çalışma yöntemi olmuştur (Lall ve Singh, 2020). Ancak, eş zamansız öğretim yöntemini eleştirenler, yöntemin anlık iletişim, geri bildirim ve sosyal etkileşimden yoksun olduğunu iddia etmekte ve bu bağlamda web tabanlı teknolojilerdeki ve internet bandındaki gelişmeler nedeniyle, senkron yöntemin kullanımını daha fazla gündeme getirmiştir (Kinshuk ve Chen, 2006).

Pandemi Sürecinde Eş Zamansız Çevrim İçi Öğrenme

2020 yılında ortaya çıkan COVID-19 pandemisi ile birçok eğitim kurumu yüz yüze olması gerekli dersleri birkaç gün içinde uzaktan eğitim yoluyla eş zamanlı ve/veya eş zamansız olarak

vermiş ve bu durum eğitimde bir krizi tetiklemiştir (Miller vd., 2021). Her ne kadar süreç içinde pek çok eğitmen bu hızlı geçişi, farklı video konferans yazılım platformlarını kullanarak başardı ise de (Lang, 2020); eş zamansız öğrenmenin daha çok kendi kendini motive eden öğrenenler için daha uygun olduğu görüşü (Garrison vd., 2015) ile bu durumun pandemi sürecinde ne ölçüde gerçekleştiği tartışma konusudur. Pandemi döneminde yapılan farklı araştırmalar değerlendirildiğinde, öğrencilerin uzaktan aldıkları derslerde farklı sıkıntılarla yüz yüze geldikleri gözlemlenmiştir. Örneğin, eş zamansız verilen derslerde öğrenme sırasında duygusal tükenme, fiziksel/bilişsel yorgunluk ve motivasyon eksikliği yaşanan sorunlardan bazıları olarak kaydedilmiştir (Mairing, vd. 2021). Aynı yazarlara göre, öğretim materyalleri tüm öğrenciler için erişilebilir hale getirilememiş ve öğrencilerin internet bağlantısına erişimleri ve bağlantı hızındaki farklılıklar dikkate alınmamıştır.

Normal şartlarda, eş zamansız öğrenme, olumlu öğrenme ortamını teşvik eden, öğrencileri derse ve bireysel öğrenmeye yönelik sorumlu hissetmelerini sağlayan bir öğrenme yöntemidir. Ancak, yalnızca eş zamansız öğrenme yoluyla verilen derslerde öğrenciler anında geri bildirim veya mesaj alamaz hale gelmekte ve bunun sonucunda zaman zaman dersin içeriğinden uzaklaşarak, daha az motive olmaktadır (Lapitan Jr. vd., 2021). Bu düşüncüyü destekleyen çalışmalardan bir diğeri Shearer ve diğerleri (2020) tarafından gerçekleştirilmiş ve çevrimiçi programlardaki öğretim üyeleri ve öğrencilerin görüşleri odak grup toplantıları ile alınmıştır. Çalışmada elde edilen verilere göre öğrencilerin sosyal bulunuşluğunu sağlamak için sosyal, bilişsel ve duygusal gelişimlerine yönelik geri bildirim anında yapılması önemlidir. Bu bağlamda, öğrencilere özerklik verilmeli ancak öğretim üyesi düzenli olarak destekleyerek çevrimiçi öğrenmeyi takip etmelidir. Bir diğer çalışma, Suudi Arabistan'daki üniversite öğrencileri ve öğretim elemanları ile gerçekleştirilmiş ve uzaktan İngilizce eğitiminin akademik, teknolojik ve yönetsel sıkıntılarının olduğu gözlemlenmiştir (Ja'ashan, 2020). Buna benzer farklı bir çalışma, Hindistan'da 182 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilmiş ve öğrencilerin %53'ünün uzaktan eğitim yoluyla verilen derslere uyum sağlamada zorlandığı sonucuna varmıştır (Roy vd., 2020). Dersleri bir dönem boyunca eş zamansız olarak takip eden ve görüşmeler yoluyla fikirleri alınan öğrencilerin çevrimiçi öğrenme ortamlarına katılımını etkileyen faktörler ise haftalık iş yükü, öğretim elemanının varlığı, iş-yaşam dengesi, öğrenme görevlerinin uygunluğu ve etkileşim olarak belirlenmiştir (Muir vd., 2019). Aynı yazarlara göre, öğrencilerin ders katılımlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi sayesinde etkili öğrenmeye katkı sağlanabilecektir.

Uluslararası Üniversiteler Birliği'nin (International Association of Universities) Küresel Araştırma Raporuna göre, zaman ve mekân esnekliği ve yaşam boyu öğrenme fırsatları sunulması, uzaktan eğitimin avantajları olarak belirtilmiştir (Marinoni vd., 2020). Alanyazında yer alan çalışmalarda yükseköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime (Karadağ ve Yücel, 2020) ve e-derslere yönelik memnuniyet düzeyleri belirlenmiş (Atasoy vd., 2020); ancak, farklı diğer çalışmalarda özellikle teknik altyapı, uygulamalı dersler için donanım eksikliği gibi teknik konulara dayanan durumlar uzaktan eğitimin dezavantajları olarak sıralanmıştır (Marinoni vd., 2020). Bu bağlamda, çevrimiçi öğrenme bütünüyle teknik cihazlara ve internete bağlı olduğundan, yeterince iyi olmayan cihazlara ve internet bağlantısına sahip öğretim elemanları ve öğrenciler, çevrimiçi eğitime erişimde sorun yaşamaktadırlar (Adedoyin ve Soykan, 2020).

2020 yılının ilk ayları itibarıyla atlatılmaya çalışılan Covid-19 pandemisi halihazırda tam anlamıyla sonlanmamış ve dolayısıyla eğitim alanında birçok zorlayıcı koşul yarattığı çalışmanın

başında ifade edilmiştir. Covid-19 tedbirleri nedeniyle 2020-2021 güz döneminde AÖF derslerini etkin bir şekilde destekleyen çevrimiçi canlı derslerin kayıttan verilmesi nedeniyle yapılan bu çalışma var olan durumu mercek altına alarak, kayıttan yürütülen canlı derslerin işlendiği süre zarfında, öğrencilerin ders kayıtlarını anlamalarını etkileyen olası teknik, eğitsel ve psikolojik faktörlerin neler olduğuna ilişkin öğrenci görüşlerini almayı hedeflemekte ve aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aramaktadır:

1. Öğrencilerin kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **teknik** faktörlere yönelik görüşleri nelerdir?
2. Öğrencilerin kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **eğitsel** faktörlere yönelik görüşleri nelerdir?
3. Öğrencilerin kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **psikolojik** faktörlere yönelik görüşleri nelerdir?

Covid-19 nedeniyle acil uzaktan eğitime hızlı ve hazırlıksız bir geçiş yapmak zorunda kalan yüksek öğretim kurumları, normal şartlar altında uzaktan eğitim sistemi çerçevesinde detaylı olarak planlanan ve yürütülen çevrimiçi canlı dersleri kayıttan vermek zorunda kalmışlardır. Benzer şekilde, bu çalışmanın bağlamını oluşturan Anadolu Üniversitesi pandemi öncesinde açık ve uzaktan eğitim uygulamalarını video konferans ve e-seminer gibi iletişim araçları ile senkron olarak ve diğer ders malzemelerini eş zamansız olarak (Kıray, 2017) sunarken pandemi ile birlikte eşzamanlı içerikleri kayıtlardan sunmaya devam etmiştir. Bu araçların yanı sıra, öğrenme yönetim sistemleri içinde yer alan e-günlük, e-seminer, e-portfolyo gibi araçlar alternatif ölçme araçları olarak AÖF öğrencileri tarafından sınavlara hazırlanma aşamasında tercih edilen yardımcı kaynaklar olarak süreçte yerini almışlardır (Karadağ ve Özgür, 2021).

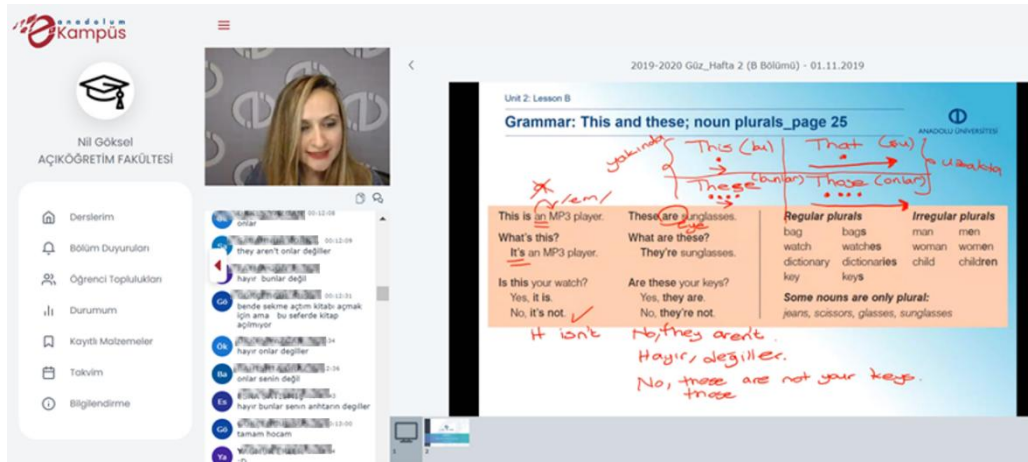
AÖF öğrenenleri için 2012-2013 bahar dönemi itibariyle yapılandırılan çevrimiçi canlı dersler, 45 dakika süre ile verilmektedir. Bu dersler kapsamında dersi veren öğretim elemanı ve diğer öğrenenlerle çevrimiçi iletişim sağlanmakta ve konu anlatımı sonrasında öğrenci soruları canlı bağlantıda cevaplanmaktadır. Öğrenenlerin konuşma odalarında canlı olarak soru sorabildikleri bir platformda hazırlanan e-seminer dersleri giriş, konu anlatımı ve soru-cevap bölümlerinden oluşmakta ve yayınlar ders sonrasında kayıt altına alınarak (Aydın ve Özdamar, 2020), ders moderatörleri tarafından kurumun öğrenme yönetim sisteminde arşivlenmektedir.

2015-2016 Güz Dönemi itibariyle aktif hale getirilen tüm ders içeriklerine tek bir arayüzden erişimin sağlandığı e-öğrenme portalında PDF Tabanlı Malzemeler (e-Kitap, Ünite Özeti, Yaprak Test, Deneme Sınavı, Çıkmış Sınav Soruları), Çevrimiçi Malzemeler (Alıştırma Soruları, Deneme Sınavı), Sesli Malzemeler (Sesli Kitap /MP3, Sesli Kitap/Daisy formatı, Sesli Özet), Çokluortam Tabanlı Malzemeler (Etkileşimli e-Kitap, Etkileşimli Ders, e-Seminer, Animasyon Videoları, TRT Okul Videoları, Özet Konu Anlatım Videoları, 1 Soru 1 Cevap Videoları) öğrencilerin hizmetine sunulmuştur (Güneş vd., 2017). Anadolium eKampüs Sistemi üzerinden öğrenenlere sunulan e-Seminer dersleri, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı Bahar döneminde Canlı Ders olarak isimlendirilmiş ve ders içeriğinde yer alan tartışma forumu ile öğrenen-öğreten etkileşimi üst seviyede sağlanmıştır (Düzenli, 2019). Çevrimiçi canlı dersler, web tabanlı destek hizmetlerinden biri ve en günceli olan Anadolium eKampüs Sistemi üzerinden Açıköğretim Fakültesi tarafından belirlenen sorumlu bir öğretim elemanı, dersin iletişim forumunu yöneten bir moderatör ve canlı ders destek ekibi ile birlikte yürütülmektedir.

Temel olarak Öğrenme Yönetim Sistemi (ÖYS), öğrenme analitikleri, e-Seminer (çevrimiçi canlı ders) ve mobil uygulama bileşenlerinden oluşan Anadolium eKampüs sistemi Aralık 2015'te hayata geçirilmiştir (ANADOLUM e-Kampüs, 2021). Modüler bir yapıya sahip, sistematik bir tasarım olarak kabul edilen eKampüs sistemi, öğrencilerin bütüncül bir öğrenme ortamı içerisinde olmalarını amaçlamaktadır. Blackboard Learn alt yapısı ile tasarlanan, içerik yönetimini öğretilere bırakan, kişiselleştirme ve iş birliğine dayanan dersler, Anadolium eKampüs sanal platformundan öğrencilere dönem boyunca sunulmaktadır (Öztürk vd., 2017). Temel kaynak olarak eKampüs'te yayınlanan PDF ders kitabının yanı sıra tüm yardımcı materyaller ve çıkmış sınav soruları da kitabın basım tarihiyle uyumlu olacak şekilde öğrencilerle paylaşılmaktadır (ANADOLUM e-Kampüs, 2021). Özetle, öğrenci kimlik numaraları ile girilen sistem, öğrencilerin etkin bir şekilde okul ile iletişimde olmalarını ve öğrenme analitiklerinin doğru bir şekilde irdelenmesini sağlamaktadır (Aybek ve Okur, 2018).

Alanyazında Anadolium eKampüs üzerine yapılan farklı çalışmalar incelendiğinde, öğrenci memnuniyetinin özellikle sınav zamanlarında daha yüksek düzeyde olduğu gözlemlenmiştir (Kumtepe vd. 2017). Sınav tarihlerine yakın zaman dilimlerinde, sistem bünyesinde bulunan etkileşimli e-kitaplar, deneme sınavları, alıştırmalar, etkileşimli videolar, e-kantin tartışma forumları öğrencilerin hizmetine sunulmuştur (Öztürk vd., 2017). Adı geçen sistem bileşenlerine ek olarak, çevrimiçi canlı dersler alan uzmanı öğretim elemanları tarafından her hafta 45 dakikalık oturumlar şeklinde verilmektedir. Yapılan farklı bir çalışmada, öğrenenlerin e-Öğrenme malzemelerine yönelik görüşleri dikkate alınmış ve eKampüs sisteminde yer alan öğrenme malzemelerinin genişletilerek, özellikle çevrimiçi canlı ders anlatım videolarının yeniden hazırlanması gerekliliği vurgulanmıştır (Usta ve Hakan, 2018). Yapılan bu çalışmalar ve alınan öğrenci görüşleri ekseninde, tüm etkileşimli öğrenme malzemeleri Öğrenme Teknolojileri Araştırma Geliştirme (ÖTAG) tarafından revize edilmiş ve iyileştirilmiştir.

AÖF öğrencilerine sesli, görüntülü, eş zamanlı danışmanlık, konu anlatım hizmeti ve sınav öncesinde soru-cevap dersleri verilen sistem içerisinde eşzamanlı canlı derse katılamayan öğrenciler için derslerin görüntüleri kaydedilerek haftalık olarak yayınlanmaktadır (ANADOLUM e-Kampüs, 2021). ÖTAG stüdyolarında gerçekleştirilen çevrimiçi canlı derslerde, öğretici-öğrenen, öğrenen-öğrenen ve öğrenen-arayüz etkileşimini artırmada sunular üzerine yazı yazmayı mümkün kılan *smartboard* teknolojisi kullanılmakta ve dersler moderatörler tarafından eş zamanlı olarak desteklenmektedir. Aşağıda yer alan görsel, 2019-2020 Bahar döneminde yürütülen ve çevrimiçi yürütülmüş canlı ders kayıtlarından bir kesit sunulmaktadır. (Bknz. Fotoğraf 1).

Fotoğraf 1. Smartboard teknolojisinin kullanıldığı Anadolu eKampus canlı ders kaydı

Pandeminin ilk döneminde dersler öğretim elemanlarının ofis ya da evlerinden yine moderatör desteğiyle yürütülmeye devam edilmiş; ancak, ÖTAG stüdyolarında yer alan smartboard teknolojisi kullanılamamıştır. Pandeminin ilerleyen dönemlerinde ise öğretim elemanlarının sağlığını korumak amacıyla stüdyo ortamında çekimleri yapılan çevrimiçi canlı dersler tamamıyla durdurulmuş ve dersler kayıttan sunulurken *Ünite Özet videoları*, *Yüz yüze Ders videoları* ve *Kilit Soru videoları* gibi eş zamansız ders materyalleri ile desteklenmiştir (ANADOLU e-Kampus, 2021).

Yöntem

Araştırmanın Türü

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin Covid-19 döneminde İngilizce dersleri için sunulan canlı ders kayıtlarına yönelik öğrenci görüşlerini incelemeyi amaçlamayan bu çalışma, var olan durumu ya da gerçekliği olduğu gibi araştırıp betimlemek amacıyla betimsel tarama modeli ile desenlenmiştir. Betimsel araştırma, bir konu ya da olaya ilişkin katılımcı görüşlerini almak amacıyla büyük örneklem üzerinde yapılan araştırmaları tanımlamaktadır (Fraenkel ve Wallen, 2006). Bu bağlamda, araştırmacı tarafından hazırlanan web tabanlı bir anket aracılığıyla veri toplanmış ve anket katılımcılarının eğilimlerini göstermek adına puanların frekans ve yüzdesi gibi betimsel analiz prosedürleri kullanılmıştır. Ayrıca, etik kurallara uyulması adına Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulundan 07.06.2021 tarih/62758 sayılı Etik Kurul izni alınmıştır.

Araştırma Grubu

Katılımcılar Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesinde İngilizce öğrenen ve dillerini geliştirmek adına Facebook grubuna üye olan öğrencilerden oluşmuştur. Ankete gelen 4088 yanıt incelendikten sonra hatalı, mükerrer ve kayıp veri bulunan 113 katılımcının yanıtı araştırma dışında bırakılmış ve araştırmanın katılımcı sayısı 3975 olmuştur. Tablo 1 bu katılımcıların demografik özelliklerini sunmaktadır.

Tablo 1.*Katılımcıların Demografik Özellikleri*

		Kategori	N	%
Cinsiyet		Erkek	2357	59,3
		Kadın	1618	40,7
Yaş		18-25 arası	1072	27,0
		26-35 arası	1691	42,5
		36-45 arası	823	20,7
		46-55 arası	297	7,5
		56 ve üstü	92	2,3
Program Türü		Önlisans	1962	49,4
		Lisans	2013	50,6
Mezuniyet Durumu	Mezun	Önlisans	187	4,7
		Lisans	151	3,8
	Öğrenci	Önlisans	1775	44,7
		Lisans	1862	46,8
Program*		İşletme	507	12,8
		Adalet	356	9,0
		Kamu Yönetimi	280	7,0
		İktisat	163	4,1
		Sosyal Hizmetler	138	3,5
		Sosyoloji	137	3,4
		Uluslararası İlişkiler	131	3,3
		İlahiyat	130	3,3
		Yönetim Bilişim Sistemleri	101	2,5
		Sağlık Kurumları İşletmeciliği	92	2,3
		Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik	89	2,2
		Laborant ve Veteriner Sağlık	87	2,2
		Halkla İlişkiler ve Reklamcılık	86	2,2
		Maliye	86	2,2
		Türk Dili ve Edebiyatı	76	1,9
		Diğer**	1516	38,1

*En çok katılımcının kayıtlı olduğu programlar (60 programdan öğrenci mevcuttur.)

** Diğer 45 programın yüzdeleri düşük olduğundan teker teker buraya eklenmemiş tek bir grup olarak verilmiştir.

Katılımcıların 2357'si (%59,3) erkek, 1618'i (%40,7) kadındır. Katılımcıların yaşları 18 ile 71 arasındadır. Katılımcıların 338'i (%8,5) mezunken 3637'si (%91,5) hala öğrenci olduğunu belirtmiştir. Toplam 60 farklı önlisans ve lisans programından yer alan katılımcıların 1962'si (%49,4) önlisans programına kayıtlıken 2013'ü (%50,6) lisans programına kayıtlıdır. Katılımcıların ilişkili olduğu programlar incelendiğinde Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme fakültelerinin bünyesinde yer alan önlisans ve lisans programlarından İşletme (%12,8), Adalet (%9,0), Kamu Yönetimi (%7,0), İktisat (%4,1), Sosyal Hizmetler (%3,5), Sosyoloji (%3,4), Uluslararası İlişkiler (%3,3), İlahiyat (%3,3), Yönetim Bilişim Sistemleri (%2,5), Sağlık

Kurumları İşletmeciliği (%2,3), Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik (%2,2), Laborant ve Veteriner Sağlık (%2,2), Halkla İlişkiler ve Reklamcılık (%2,2), Maliye ve (%2,2) Türk Dili ve Edebiyatı (%1,9) programlarına 2459 katılımcının (%61,9) kayıtlı olduğu görülmektedir. Diğer 45 programa kayıtlı olan katılımcıların sayısı ise 1516'dır (%38,1). Tüm bu katılımcıların ifade ettikleri İngilizce düzeyleri ve uzaktan öğrenme süreleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2.

Katılımcıların İfade Ettikleri İngilizce Düzeyleri ve Uzaktan Öğrenme Süreleri

	Kategori	N	%
İngilizce Düzeyi	Temel Düzey	2280	57,4
	Orta Düzey	1396	35,1
	İleri Düzey	299	7,5
Uzaktan Öğrenme Süresi	5 yıl ve altı	3192	80,3
	6-10 yıl	423	10,6
	11 yıl ve üzeri	360	9,1

Katılımcıların ifade ettikleri İngilizce düzeylerine bakıldığında 2280'inin (%57,4) temel düzeyde, 1396'sının (35,1) orta düzeyde ve 299'unun (%7,5) ileri düzeyde İngilizce düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Katılımcıların uzaktan öğrenme süreleri incelendiğinde 3192'sinin (%80,3) 5 yıldır, 423'ünün (%10,6) 6-10 yıl arası ve 360'ünün (%9,1) 11 yıldan daha fazla süredir uzaktan öğrenme sistemlerine dahil olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin Covid-19 döneminde İngilizce dersler için sunulan canlı ders kayıtlarına yönelik öğrenci görüşlerini incelemeyi amaçlamayan bu çalışmanın web tabanlı anketi iki bölümden oluşmaktadır. Soruların oluşturulmasında ve anketin kapsam geçerliliğinin sağlanmasında uzaktan eğitim alanından sekiz uzman ve yabancı dil eğitimi alanında dört öğretim elemanının görüşleri alınmıştır. Anket, uzman öğretim elemanlarının görüşleri incelenerek son halini almış ve çevrimiçi kullanılabilir anket formu olarak tasarlanmıştır. Anketin birinci bölümünde cinsiyet, yaş, mezuniyet durumu, kayıtlı olunan bölüm, İngilizce öğrenme süresi, İngilizce seviyesi gibi demografik değişkenler ile ilgili altı soru yer alırken, ikinci bölümünde öğrencilerin kayıt derslere yönelik çeşitli görüşleri 20 madde ile toplanmıştır. Etik Kurul izni alınarak hazırlanan anket formunun bağlantısı, eKampüs sisteminde araştırmacının amacını ve önemini içeren bir metinle paylaşılmıştır. Süre sonunda ankete toplam 4088 yanıt alınmış; yanlış ve mükerrer cevaplar temizlenerek 3975 katılımcının cevapları için veri analiz süreci başlatılmıştır.

Verilerin Analizi

Açıköğretim öğrencilerinin Covid-19 döneminde İngilizce öğrenmede sunulan canlı ders kayıtlarına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla toplanan veriler betimsel olarak analiz edilmiştir. Öncelikle web tabanlı anket verileri istatistik programına girilerek yorumlanmaya hazır hale getirilmiştir. Daha sonra her maddeye ilişkin toplanan veriler analiz edilerek frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır.

Bulgular

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin Covid-19 döneminde İngilizce öğrenmede sunulan canlı ders kayıtlarına yönelik öğrenci görüşlerini incelemeyi amaçlayan bu betimsel araştırma kapsamında toplanan veriler analiz edildiğinde öğrencilerin kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen teknik, eğitsel ve psikolojik faktörlere ilişkin bulgular elde edilmiştir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde, **Tablo 3** birinci araştırma sorusuna yönelik olarak, katılımcıların kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **teknik** faktörlere yönelik görüşlerini sunmaktadır.

Tablo 3

Katılımcıların Kayıttan Verilen Dersleri Anlamalarını Etkileyen Teknik Faktörlere Yönelik Görüşleri

Maddeler (n=3975)	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Canlı dersin kayıtlarına girerken internet bağlantısının kopması gibi teknik sorunlar yaşıyorum.	1242	31,2	647	16,3	959	24,1	487	12,3	640	16,1
2. Canlı dersin kayıtlarına ulaşırken, karşılaştığım sorunları nasıl çözeceğimi teknik açıdan biliyorum.	409	10,3	375	9,4	1010	25,4	705	17,7	1476	37,1
3. Canlı dersin kayıtları ile ilgili sıkıntı yaşadığımda, bu durumu danışacağım kimse yok.	1161	29,2	565	14,2	1075	27,0	379	9,5	795	20,0
4. Canlı derslerin kayıtlarına girme ve dersi yürütme açısından teknolojik açıdan yeterli bilgim yok.	1709	43,0	524	13,2	862	21,7	361	9,1	519	13,1
5. Canlı derslerin kayıtlarının arşivlendiği alanlara ulaşmada teknolojik açıdan zorluk yaşıyorum.	2045	51,4	349	8,8	696	17,5	264	6,6	621	16,6

Tablo 3'te katılımcıların kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen teknik faktörlere yönelik görüşlerine ilişkin madde frekansları ve yüzdeleri verilmektedir. Katılımcıların yarıya yakını canlı ders kayıtlarına girerken teknik sorun yaşamadığını ifade ederken (kesinlikle katılmıyorum %31,2; katılmıyorum %16,3) yarıdan fazlası karşılaştıkları sorunları teknik açıdan nasıl çözebileceklerini bildiklerini (tamamen katılıyorum %37,1; katılıyorum %17,7) ve canlı ders kayıtlarına girme ve dersi yürütme açısından teknolojik bilgiye sahip olduklarını (kesinlikle katılmıyorum %43,0; katılmıyorum 13,2) belirtmiştir. Katılımcıların yarıya yakını canlı dersin kayıtları ile sıkıntı yaşadığında danışabilecekleri birilerini olduğunu (kesinlikle katılmıyorum %29,2; katılmıyorum %14,2) da ifade etmiştir. Ayrıca katılımcıların büyük çoğunluğunun canlı ders kayıtlarının arşivlendiği alanlara ulaşmada zorluk yaşamadıklarını ifade ettikleri (kesinlikle katılmıyorum %51,4; katılmıyorum %8,8) görülmektedir. **Tablo 4** ise ikinci araştırma sorusuna yönelik olarak, katılımcıların kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **eğitsel** faktörlere yönelik görüşlerini sunmaktadır.

Tablo 4

Katılımcıların Kayıttan Verilen Dersleri Anlamalarını Etkileyen Eğitsel Faktörlere Yönelik Görüşleri

Maddeler (n=3975)	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
6. Kayıtlara kıyasla canlı derste öğretim elemanı ile etkileşime girmemin öğrenmemde etkisi büyüktür.	461	11,6	318	8,0	1076	27,1	627	15,8	1493	37,6
7. Kayıtlara kıyasla canlı derste sınıf arkadaşlarımla etkileşime girmemin öğrenmemde etkisi büyüktür.	645	16,2	409	10,3	1096	27,6	628	15,8	1197	30,1
8. Kayıtlara kıyasla canlı derste bir topluluğa dahil olmanın öğrenmemde etkisi büyüktür.	535	13,5	358	9,0	1039	26,1	668	16,8	1375	34,6
9. Kayıtlara kıyasla, canlı derste birilerine danışarak daha kolay öğreniyorum.	531	13,4	345	8,7	1098	27,6	668	16,8	1333	33,5
10. Kayıtlara kıyasla canlı derste görüşlerimi anında iletmemin öğrenmemde etkisi büyüktür.	454	11,4	330	8,3	1054	26,5	762	18,2	1415	35,6
11. Kayıtlara kıyasla canlı derste anında geri bildirim alabilmemin öğrenmemde etkisi büyüktür.	436	11,0	314	7,9	1060	26,7	685	17,2	1480	37,2
12. Kayıtlara kıyasla canlı derste arkadaşlarının verdikleri cevapların öğrenmemde etkisi büyüktür.	516	13,0	379	9,5	1101	27,7	691	17,4	1288	32,4
13. Canlı derslerin kayıttan işlenmesi nedeniyle, öğretim elemanına soru sormamak, dersi anlamamı zorlaştırıyor.	885	22,3	478	12,0	1139	28,7	573	14,4	900	22,6
14. Kayıttan işlenen derslerde, sınıf arkadaşlarımla ders içerikli etkileşime girememek derse olan ilgimi azaltıyor.	1040	26,2	525	13,2	1168	29,4	488	12,3	754	19,0

Tablo 4'te katılımcıların kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen eğitsel faktörlere yönelik görüşlerine ilişkin madde frekansları ve yüzdeleri verilmektedir. Katılımcıların yarıdan fazlası kayıtlara canlı derste öğretim elemanı ile etkileşime girmelerinin (tamamen katılıyorum %37,6; katılıyorum %15,8), canlı derste bir topluluğa dahil olmalarının (tamamen katılıyorum %34,6; katılıyorum %16,8), canlı derste görüşlerini anında iletmelerinin (tamamen katılıyorum %35,6; katılıyorum %18,2) ve geri bildirim almalarının (tamamen katılıyorum %37,2; katılıyorum %17,2) öğrenmelerinde büyük etkiye sahip olduğunu ve canlı derste birilerine danışarak daha kolay öğrendiklerini (tamamen katılıyorum %33,5; katılıyorum %16,8) ifade etmiştir. Katılımcıların yarıya yakını ise kayıtlara kıyasla canlı derste sınıf arkadaşlarıyla etkileşime girmelerinin, (tamamen katılıyorum %30,1; katılıyorum %15,8) ve canlı derste arkadaşlarının verdikleri cevapların (tamamen katılıyorum %32,4; katılıyorum %17,4) öğrenmelerinde büyük etkiye sahip olduğunu belirtmiştir. **Tablo 5** ise üçüncü araştırma sorusuna yönelik olarak, katılımcıların kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **psikolojik** faktörlere yönelik görüşlerini sunmaktadır.

Tablo 5

Katılımcıların Kayıttan Verilen Dersleri Anlamalarını Etkileyen Psikolojik Faktörlere Yönelik Görüşleri

Maddeler (n=3975)	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
15. Kayıttan işlenen derslerde, sınıf arkadaşlarımla etkileşime girememek öğrenmedeki motivasyonumu azaltıyor.	1103	27,7	520	13,1	1155	29,1	473	11,9	724	18,2
16. Kayıttan işlenen derslerde, kendimi derse ait hissetmiyorum.	1244	31,3	464	11,7	1042	26,2	456	11,5	769	19,3
17. Kayıttan işlenen derslerde, kendimi yalnız hissediyorum.	1337	33,6	453	11,4	998	25,1	427	10,7	760	19,1
18. Kendime göre zor bulduğum dersler kayıttan veriliyorsa sınavda başarısız olacağımı düşünüyorum.	1190	29,9	440	11,1	1124	28,3	446	11,2	775	19,5
19. Canlı dersin kayıtlarını izlerken öğretmenin varlığını hissedemiyorum.	1185	29,8	492	12,4	1083	27,2	481	12,1	734	18,5
20. Covid sürecinde canlı derslerin kayıttan olması yüzünden İngilizcem geliştiremedim.	1283	32,3	483	12,2	1087	27,3	394	9,9	728	18,3

Tablo 5'te katılımcıların kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen psikolojik faktörlere yönelik görüşlerine ilişkin madde frekansları ve yüzdeleri verilmektedir. Katılımcıların yarıya yakını sadece kayıttan işlenen derslerde sınıf arkadaşlarıyla etkileşime girememelerinin motivasyonlarını azaltmadığını (kesinlikle katılmıyorum %27,7; katılmıyorum %13,1), kendilerini derse ait hissedebildiklerini (kesinlikle katılmıyorum %31,3; katılmıyorum %11,7), kendilerini yalnız hissetmediklerini (kesinlikle katılmıyorum %33,6; katılmıyorum %11,4) ve öğretmenin varlığını hissedebildiklerini (kesinlikle katılmıyorum %29,8; katılmıyorum %14,4) ifade etmiştir. Katılımcıların yine yarıya yakını zor buldukları derslerin kayıttan verilmesi durumunda sınavlarda başarısız olacaklarını düşünmediklerini (kesinlikle katılmıyorum %29,9; katılmıyorum %11,1) ve covid sürecinde derslerin kayıttan verilmesi ile İngilizcelerini geliştirememelerinin arasında neden-sonuç ilişkisi olmadığını (kesinlikle katılmıyorum %32,3; katılmıyorum %12,2) belirtmiştir.

Tartışma

Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirildiğinde ve çalışmanın birinci araştırma sorusu olan 'öğrencilerin kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **teknik** faktörlere yönelik görüşleri' incelendiğinde katılımcıların yarıya yakınının canlı ders kayıtlarına girerken teknik sorun yaşamadığını, yarıdan fazlasının karşılaştıkları sorunları teknik açıdan nasıl çözebileceklerini bildikleri, canlı ders kayıtlarına girme ve dersi yürütme açısından teknolojik bilgiye sahip oldukları, yarıya yakınının canlı dersin kayıtları ile sıkıntı yaşadıklarında danışabilecekleri birilerine ulaşabildikleri, katılımcıların büyük çoğunluğunun canlı ders

kayıtlarının arşivlendiği alanlara ulaşmada zorluk yaşamadıkları gözlemlenmiştir. Bu sonuç Setiawan (2020)'ın, uzaktan eğitimle ilgili birçok olumlu durumun gerçekleştiği, Covid-19 salgını sonrası teknik zorluklara rağmen birçok ülkede uzaktan eğitimin tüm seviyelerde kullanıldığı ve bu bağlamda ülkelerin mesafe kat ettiği sonucunu destekler niteliktedir. Benzer şekilde, Serçemeli ve Kurnaz (2020) çalışmalarında öğrencilerin eş zamanlı ve eş zamansız verilen dersleri takip etmelerinde teknolojik açıdan başta zorlandıkları; ancak, sisteme alıştıktan sonra herhangi bir teknik problem yaşamadan sistemi kullanabildikleri ifadesine yer vermişlerdir. Aynı yazarlara göre eğitim merkezleri tarafından sağlanan destek sayesinde bağlantı, altyapı yetersizliği ve benzeri teknik problemlerin yaşanmadığı gözlemlenmiştir. Normal şartlarda, eş zamansız öğrenme, olumlu öğrenme ortamını teşvik eden, öğrencileri derse ve bireysel öğrenmeye yönelik sorumlu hissetmelerini sağlayan bir öğrenme yöntemidir. Ancak, yalnızca eş zamansız öğrenme yoluyla verilen derslerde öğrenciler anında geri bildirim veya mesaj alamaz hale gelmekte ve bunun sonucunda zaman zaman dersin içeriğinden uzaklaşarak, daha az motive olmaktadır (Lapitan Jr. vd., 2021). Bu düşüncüyü destekleyen çalışmalardan bir diğeri Shearer ve diğerleri (2020) tarafından gerçekleştirilmiş ve çevrimiçi programlardaki öğretim üyeleri ve öğrencilerin görüşleri odak grup toplantıları ile alınmıştır. Çalışmada elde edilen verilere göre öğrencilerin sosyal bulunuşluğunu sağlamak için sosyal, bilişsel ve duygusal gelişimlerine yönelik geri bildirim anında yapılması önemlidir. Bu bağlamda, öğrencilere özerklik verilmeli ancak öğretim üyesi düzenli olarak destekleyerek çevrimiçi öğrenmeyi takip etmelidir. Benzer şekilde, Azhari ve Fajri'nin (2021) yaptıkları çalışmada, öğrencilerin çevrimiçi öğrenme ortamlarına katılımını etkileyen faktörlere öğretim görevlilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma becerileri, internet bağlantısının sürekliliği ve öğrencilerin finansal desteği gibi faktörleri eklemişlerdir. Çalışmada öğretmenlerin %83,9'u eşzamansız öğrenme aracı olarak WhatsApp veya Google Classroom'u kullanmış; ancak, buna rağmen çevrimiçi öğrenmeyi uygulamada ve öğrencilerin öğrenme materyallerini anlamalarına yardımcı olmada zorluklar yaşamışlardır. Bu bağlamda, eş zamanlı ve eş zamansız verilen derslere yönelik görüşlerin alınmasının önemi giderek ortaya çıkmaktadır.

Çalışmanın ikinci araştırma sorusu olan 'öğrencilerin kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **eğitsel** faktörlere yönelik görüşleri' incelendiğinde katılımcıların yarıdan fazlası kayıtlara canlı derste öğretim elemanı ile etkileşime girmelerinin, canlı derste bir topluluğa dahil olmalarının, canlı derste görüşlerini anında iletmelerinin ve geri bildirim almalarının öğrenmelerinde büyük etkiye sahip olduğunu ve canlı derste birilerine danışarak daha kolay öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların yarıya yakını ise kayıtlara kıyasla canlı derste sınıf arkadaşlarıyla etkileşime girmelerinin ve canlı derste arkadaşlarının verdikleri cevapların öğrenmelerinde büyük etkiye sahip olduğunu belirtmişlerdir. Genel olarak etkileşime girmenin, geri bildirim almanın ve bir topluluğa ait hissederek öğrenmenin önemi ortaya çıkmış ve bu ifadeler katılanların ağırlıkta olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın verilerine paralel olarak incelendiğinde, Covid-19 pandemisi ile birlikte eğitim sisteminin dış etkenlere duyarlı olduğu ve hem öğrenenler hem de öğreticiler açısından zorluklar yarattığı görülmektedir (Bozkurt ve Sharma, 2020). Bu bağlamda, öğrencilerin eğitsel faktörlere yönelik görüş belirtirken bu çalışmadaki yukarıda adı geçen unsurlar konusunda öğrencilerin kararsız olmaları durumu incelenirken (i) pandemi kaynaklı kaygının öğrencinin akademik performansı üzerinde olumsuz etkilerinin olduğu (ii) öğrencilerin akademik performanslarının ırksal, ekonomik ve kaynak farklılıklarından etkilenebildiği ve (iii) öğreticilerin yüksek kaliteli eğitimi uzaktan sunmaya hazır olmamaları göz önünde bulundurulmalıdır (Feldman, 2020). Çevrimiçi

öğrenmenin kendi başına sağladığı esneklik (Smedley, 2010), etkileşim (Leszczyński vd., 2018) ve kendi hızında ilerleme gibi fırsatlar nedeniyle Covid-19 pandemisi süresince kayıt derslerin AÖF öğrencilerine avantaj sağladığı söylenebilir; ancak, eğitsel bağlamda kullanılan canlı ders yazılımlarının sınırlı sayıda öğrenci, maliyet, etkileşimsel özellikler, aynı anda görüntülenebilen kamera görüntülerinin sayısı ve kullanılacak araçlar gibi çeşitli boyutlarının olduğu göz önünde bulundurulmalıdır çünkü kurumların tercihlerini belirleyen bu tür özellikler, uzaktan eğitimin kalitesiyle de doğrudan ilişkili olabilir (Durak ve Çankaya, 2020). Alanyazında yapılan farklı çalışmalar incelendiğinde, uzaktan eğitimin eğitsel bağlamda daha etkili ve başarılı bir süreç dönüşürülmesinde öğreticilerin çevrimiçi iş birliğini planlama, yönetme, uygun etkinlikleri tasarlama, doğru ortamı ve uygun araçları seçme becerilerine sahip olmaları önerilmektedir (Bailey ve Lee, 2020). Bu önerileri yerine getiren öğretmenler ve ulaştıkları öğrenci kitleleri, çevrimiçi öğretimden memnun kalmışlar (Oskoz ve Gimeno-Sanz, 2020) ve çevrimiçi öğretimin yabancı bir dilin öğretilmesini ve öğrenilmesini olumlu yönde etkilediği konusuna vurgu yapmışlardır (Hubbard, 2019). Buna ek olarak pandemi sürecinde elde edilen öğrenci görüşlerine göre neredeyse tüm ödevlerde ve projelerde yazma becerisinin en avantajlı; ancak, konuşma becerisinin en az avantajlı beceri olduğu gözlemlenmiştir (Karataş ve Tuncer, 2020). Bu bağlamda kayıt derslerin yabancı dil öğrenimine yönelik kazandırdığı tüm dil becerileri mercek altına alınarak, hangi becerilerin geri planda kaldığı farklı çalışmalarla ortaya çıkarılabilir. Sonuç olarak, çevrimiçi öğrenime yatırım yapmak, planlamak ve sunmak için sistematik bir yaklaşımın mutlak bir zorunluluk olduğu akılda tutularak (Davis vd., 2019) çevrimiçi ders içeriklerinin dil becerilerinin geliştirilmesi hedefiyle organize edilmesi ve uzaktan eğitim platformlarının özelliklerinin değerlendirilmesi önem taşımaktadır.

Çalışmanın üçüncü araştırma sorusu olan ‘öğrencilerin kayıttan verilen dersleri anlamalarını etkileyen **psikolojik** faktörlere yönelik görüşleri’ incelendiğinde katılımcıların yarıya yakını uzaktan yürütülen derslerde motivasyonlarının azalmadığını, kendilerini derse ait hissedebildiklerini, öğrenme sürecinde kendilerini yalnız hissetmediklerini ve öğretmenin varlığını sanal da olsa hissedebildiklerini ifade etmişlerdir. Elde edilen bulgulara yönelik alanyazında yapılan çalışmalarda da uzaktan eğitimin öğrenme fırsatlarını geliştirdiği, öğrenme sonuçlarını iyileştirdiği; ağ oluşturma ve iş birliğini kolaylaştırdığı gibi avantajlar sıralanmaktadır (Ainoutdinova vd., 2017). Benzer bir görüşle, erişilebilirlik, esneklik ve zaman ekonomisi olarak öğrenenlere belirli bir bilgi ve beceri seti kazandırması nedeniyle uzaktan öğrenmenin avantajları dikkat çekmektedir (Mirkholikova, 2020). Uzaktan eğitimin öğrenme fırsatlarını geliştirmesi, öğrenme sonuçlarını iyileştirmesi ve ağ oluşturma ve iş birliğini kolaylaştırması gibi avantajları mevcuttur; ancak, sosyal etkileşim veya katılım eksikliği gibi dezavantajlar, izolasyon hissine neden olabilirken, sosyal atmosferin olmaması motivasyonu ve etkileşimi psikolojik bağlamda en aza indirebilir ve kötüleştirebilir (Ainoutdinova vd., 2017). Uzaktan eğitimin dezavantajları sınırlı fakülte/modül seçimi ve sınırlı özel iletişim olarak belirlenmiştir (Mirkholikova, 2020); ancak, pandemi nedeniyle canlı derslerin kayıttan verilmiş olması ve iletişimin iyice kısıtlı hale gelmesi yabancı dil öğrenmede bir engel teşkil etmemiştir. Katılımcıların yine yarıya yakını, zor buldukları derslerin kayıttan verilmesi durumunda sınavlarda başarısız olacaklarını düşünmediklerini belirtmişlerdir. Bu bağlamda, Covid sürecinde derslerin kayıttan verilmesi ile İngilizcenin geliştirilememesi arasında bir neden-sonuç ilişkisi gözlenmemiştir. Bu veriyi destekler nitelikte değerlendirildiğinde, Covid sürecinde dil eğitimine yönelik olumlu sonuçlar elde edildiği ifade edilebilir. Örneğin, pandemi süreci uzaktan öğrenenleri daha araştırmacı, daha özgüvenli bireyler haline getirmiştir ve

teknolojik becerilerini geliştirmek adına onlara değerli bir deneyim sunmuştur (Farrah ve Al-Bakry, 2020).

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada elde edilen verilere göre, çalışmaya katılan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesindeki A1-A2 düzeyinde İngilizce derslerini uzaktan tamamlamaya çalışan 3975 öğrenen, pandemi dönemi boyunca takip ettikleri derslere yönelik yoğunlukla olumlu eğitsel deneyimlere sahip olmuşlardır. Öğrencilerin dersi takip etmelerini zorlaştıracak teknik durumlara yönelik çözüm önerilerini bulmaları, kayıt derslere ulaşmada teknik bilgilerini artırmaları, zorlu durumlarda doğru kişiye ulaşmaları öğrencilerin önceden sahip oldukları bilgi ve iletişim becerilerinin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Bir başka deyişle, uzaktan eğitim içeriklerine halihazırda ulaşabilen, değerlendirebilen, ayırt edebilen, seçebilen ve değerlendirebilen öğrenciler pandemi boyunca bu içeriklerden faydalanmaya devam etmişlerdir. Bu bağlamda, alanyazında pandemi dönemi boyunca uzaktan eğitimin zorluklarının ortaya çıkan kısıtlayıcı durumlarının yanı sıra birçok olumlu katkısının da olduğu yapılan çalışmalarla gözlemlenmiştir. Bu sayede birçok ülkede uzaktan eğitim uygulamaları K-12'den yüksek öğretime kadar tüm seviyelerde kullanılmış ve eğitsel çerçevede mesafe kat etmiştir. Ancak, çevrimiçi öğrenmenin tamamıyla teknik cihazlara ve internete bağlı olmasından dolayı, AÖF öğrencilerinin hangi araçlarla ve hangi koşullarda kayıt derslere ulaştığı detaylı olarak incelenebilir çünkü bu çalışmada elde edilen verilere göre, katılımcılardan yarısından azı benzer sıkıntılarla karşı karşıya gelmişlerdir ve bu azınlık için de iyileştirme adımları, yoğunluk kadar önemli görülmelidir.

Öğrencilerin yoğunluğu canlı derste bir topluluğa dahil olmanın ve anında geri bildirim almanın önemine vurgu yapmıştır. Bu bağlamda, özellikle pandemi döneminde birebir sanal etkileşimin tamamen yok olması ve öğrencilerin süreç içinde tamamen yalnızlaşması durumu mercek altına alınması gerekli bir unsurdur. Ancak, öğrenciler pandemi döneminin zorlu koşullarına yine de direnmiş ve olumsuz etkilerden ziyade olumlu çıktılara odaklanmış ve bu çıktılarını olumlu bir şekilde ifade etmişlerdir. Uzaktan yabancı dil eğitiminin eğitsel bağlamda daha etkili ve başarılı bir sürece dönüştürülmesinde bu çalışmada elde edilen veriler daha detaylı incelenebilir ve tüm dil becerilerinin nasıl ve ne şekilde kazandırıldığı farklı metotları içeren çalışmalarla zenginleştirilebilir. Bu bağlamda, kayıt derslerin yabancı dil öğrenimine yönelik kazandırdığı tüm dil becerileri ayrı ayrı ele alınarak, daha sistematik bir dil öğretimi modeli sunulabilir.

Erişilebilirlik, esneklik ve zaman ekonomisi bağlamında uzaktan öğrenmenin avantajlarının işe koşulması, öğrenme fırsatlarının geliştirmesi açısından önemlidir. Ancak, pandemi gibi özel ve tasarlanamayan dönemlerin sosyal etkileşimi ve motivasyonu psikolojik bağlamda etkilediği düşünüldüğünde, dikkat edilmesi gerekli yegâne husus oldukça net tasarlanmış ders içeriği olmaktadır. İyi tasarlanmış bir ders içeriği pandemi gibi iletişimin tamamen ortadan kalkmak zorunda kaldığı dönemlerde uzaktan öğrenenleri daha araştırmacı, daha özgüvenli ve teknolojik becerileri daha gelişmiş bireyler haline getirebilir. Son olarak bu çalışmadan elde edilen veriler, öğrenci görüşleri ile sınırlı kaldığından, ileride yapılacak farklı çalışmalar öğretim elemanlarının ve alan uzmanlarının da görüşleri ile sonuçları güçlendirebilir ve çevrimiçi yabancı dil öğretime daha fazla içgörü kazandırabilir.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma için Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan (Tarih: 07.06.2021 / No: 62758) etik izin alınmıştır.

Kaynakça/References

- Adedoyin, O. B., & Soykan, E. (2020). Covid-19 pandemic and online learning: the challenges and opportunities. *Interactive Learning Environments*, 1-13.
- Ainoutdinova, I. N., Khuziakmetov, A. N. & Tregubova, T. M. (2017). Advantages and disadvantages of distance education for university students in Russia. *Modern Journal of Language Teaching Methods*, 7(9/2), 72–86.
- Allen, I. E., & Seaman, J. (2016). *Online report card: Tracking online education in the United States*. Babson Survey Research Group. Babson College, 231 Forest Street, Babson Park, MA 02457.
- ANADOLU e-Kampüs (2021). Anadolu eKampüs Sistemi <https://www.anadolu.edu.tr/e-egitim/anadolum-e-kampus>
- Atasoy, R., Özden, C., & Kara, D. N. (2020). Evaluation of the effectiveness of e-course practices during the Covid-19 pandemic from the students' perspective. *Turkish Studies*, 15(6), 95-122. <https://doi.org/10.7827/turkishstudies.44491>
- Aybek, H. S. Y. (2016). Öğrenci başarısının yapay sinir ağları ile kestirilmesi: Anadolu üniversitesi açıköğretim sistemi örneği (Order No. 28634800). Available from Dissertations & Theses @ Anadolu University; ProQuest Dissertations & Theses Global. (2564121903). Erişim: <https://www.proquest.com/dissertations-theses/ogrenci-basarisinin-yapay-sinir-aglari-ile/docview/2564121903/se-2?accountid=7181>
- Aydın, O., & Özdamar, N. (2020). Mobil öğrenme ve Türkiye’de Açıköğretim faaliyeti yapan üniversitelerin mobil öğrenme uygulamalarının incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 6(4), 113-154.
- Azhari, B., & Fajri, I. (2021). Distance learning during the Covid-19 pandemic: School closure in Indonesia. *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*, 1-22. <http://doi.org/10.1080/0020739X.2021.1875072>
- Bailey, D. R., & Lee, A. R. (2020). Learning from experience in the midst of covid-19: Benefits, challenges, and strategies in online teaching. *Computer-Assisted Language Learning Electronic Journal*, 21(2), 178-198.
- Bao, W. (2020). COVID -19 and online teaching in higher education: A case study of Peking University. *Human Behavior and Emerging Technologies*, 2(2), 113-115. <https://doi.org/10.1002/hbe2.191>
- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to Corona Virus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i–iv.
- Davis, N. L., Gough, M., & Taylor, L. L. (2019). Online teaching: advantages, obstacles and tools for getting it right. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*, 19(3), 256-263.
- Durak, G., & Çankaya, S. (2020). Undergraduate Students' Views about Emergency Distance Education during the COVID-19 Pandemic. *Online Submission*, 5(1), 122-147.
- Durak, G., Çankaya, S., & İzmirli, S. (2020). COVID-19 pandemi döneminde Türkiye’deki üniversitelerin uzaktan eğitim sistemlerinin incelenmesi. *Necatibey Eğitim Fakültesi elektronik fen ve matematik eğitimi dergisi*, 14(1), 787-809.
- Düzenli, H. (2019). Açık ve uzaktan öğrenme bağlamında verilen bir çevrimiçi dersin etkinlik kuramı çerçevesinde incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

- Farrah, M., & Al-Bakry, G. H. (2020). Online learning for EFL students in Palestinian universities during corona pandemic: Advantages, challenges and solutions. *Indonesian Journal of Learning and Instruction*, 3(2), 65-78. DOI: <https://doi.org/10.25134/ijli.v3i2.3677>
- Feldman, J. (July 1, 2020). To grade or not to grade? Erişim: <https://www.ascd.org/el/articles/to-grade-or-not-to-grade>
- Fraenkel, J. R., & Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education 2006*. Mc Grawall Hill.
- Garrison, G. D., Baia, P., Canning, J. E., & Strang, A. F. (2015). An asynchronous learning approach for the instructional component of a dual-campus pharmacy resident teaching program. *American journal of pharmaceutical education*, 79(2), 29.
- Göksu, İ., Ergün, N., Özkan, Z., & Sakız, H. (2021). Distance education amid a pandemic: Which psycho-demographic variables affect students in higher education?. *Journal of Computer Assisted Learning*, 37(6), 1539-1552.
- Güneş, İ., Büyük, K., Öztürk, A., Tuna, G., Gümüş, S., & Atak, O. N. (2017). Kitlesele uzaktan eğitimde öğrenen-içerik etkileşimi: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi örneği. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 9-36.
- Hubbard, P. (2019). Five keys from the past to the future of CALL. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching*, 9(3), 1-13.
- Ja'ashan, M. M. N. H. (2020). The challenges and prospects of using e-learning among EFL students in Bisha University. *Arab World English Journal (AWEJ)*, 11(1), 124-137.
- Karaaslan, H., Kilic, N., Guven-Yalcin, G., & Gullu, A., 2018. Students' reflections on vocabulary learning through synchronous and asynchronous games and activities. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 19(3), pp.53-70.
- Karadağ, E., & Yücel, C. (2020). Distance education at universities during the novel Coronavirus pandemic: An analysis of undergraduate students' perceptions. *Journal of Higher Education (Turkey)*, 10(2), 181-192. <https://doi.org/10.2399/yod.20.730688>
- Karadağ, N., & Özgür, A. Z. (2021). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi'nde Öğrenenlerin Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 505-530.
- Karataş, T. Ö., & Tuncer, H. (2020). Sustaining language skills development of pre-service EFL teachers despite the COVID-19 interruption: A case of emergency distance education. *Sustainability*, 12(19), 8188.
- Kıray, H. S. (2017). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi televizyon ders programlarının yeni tasarım ve üretim süreçleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 125-140.
- Kinshuk, & Chen, N. S. (2006). Synchronous methods and applications ine-learning. *Campus-Wide Information Systems*, 23(3), 46-52.
- Kumtepe, A.T., Büyük, K., Güneş, İ., Öztürk, A., Tuna, G., Gümüş, S., & Atak, N. (2017). Kitlesele uzaktan eğitimde öğrenen-içerik etkileşimi: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi örneği. *AUAđ*, 3(2), 9-36.
- Lall, S., & Singh, N. (2020). COVID-19: Unmasking the new face of education. *International Journal of Research in Pharmaceutical Sciences*, 11(1), 48-53.

- Lang, J. M. (2020, May 18). *On now drawing conclusions about online teaching now—or next fall*. Chronicle of Higher Education. <https://community.chronicle.com/news/2353-on-not-drawing-conclusions-about-online-teaching-now-or-next-fall?cid=VTEVPMSED1>
- Lapitan Jr, L. D., Tiangco, C. E., Sumalinog, D. A. G., Sabarillo, N. S., & Diaz, J. M. (2021). An effective blended online teaching and learning strategy during the COVID-19 pandemic. *Education for Chemical Engineers*, 35, 116-131.
- Leszczyński, P., Charuta, A., Łaziuk, B., Gałązkowski, R., Wejnarski, A., Roszak, M., & Kołodziejczak, B. (2018). Multimedia and interactivity in distance learning of resuscitation guidelines: A randomised controlled trial. *Interactive Learning Environments*, 26(2), 151–162. <https://doi.org/10.1080/10494820.2017.1337035>
- Lowenthal, P. R., & Moore, R. (2020). Exploring student perceptions of Flipgrid in online courses. *Online Learning*, 24(4), 28–41. <https://doi.org/10.24059/olj.v24i4.2335>
- Mairing, J. P., Sidabutar, R., Lada, E. Y., & Aritonang, H. (2021). Synchronous and asynchronous online learning of Advanced Statistics during Covid-19 pandemic. *JRAMathEdu (Journal of Research and Advances in Mathematics Education)*, 6(3), 191-205. <https://doi.org/10.23917/jramathedu.v6i3.13477>
- Marinoni, G., Van't Land, H., & Jensen, T. (2020). *The impact of Covid-19 on higher education around the world*. IAU Global Survey Report.
- Miller, A. N., Sellnow, D. D., & Strawser, M. G. (2021). Pandemic pedagogy challenges and opportunities: instruction communication in remote, HyFlex, and BlendFlex courses. *Communication Education*, 70(2), 202-204.
- Mirkholikova, D. K. (2020). Advantages and disadvantages of distance learning. *Наука и образование сегодня*, 7(54), 70-72.
- Moore, M. G. (1991). Editorial: Distance education theory. *The American Journal of Distance Education*, 5(3), 1-6.
- Moorhouse, B. L., & Beaumont, A. (2019). Involving parents in their children's school-based English language writing using digital learning. *RELC Journal*. Advance online publication. 10.1177/0033688219859937
- Muir, T., Milthorpe, N., Stone, C., Dymont, J., Freeman, E., & Hopwood, B. (2019). Chronicling engagement: students' experience of online learning over time. *Distance Education*, 40(2), 262-277.
- Murphy, M. P. (2020). COVID-19 and emergency eLearning: Consequences of the securitization of higher education for post-pandemic pedagogy. *Contemporary Security Policy*, 41(3), 492-505. <https://doi.org/10.1080/13523260.2020.1761749>
- Ogbonna, C.G., Ibezim, N.E. , & Obi, C.A., 2019. Synchronous versus asynchronous elearning in teaching word processing: An experimental approach. *South African Journal of Education*, 39(2), pp.1-15.
- Oskoz, A., & Gimeno-Sanz, A. (2020). Exploring L2 learners' engagement and attitude in an intercultural encounter. *Language Learning and Technology*, 24(1), 187–208.
- Öztürk, A., Kara, Y., Özkeskin, E. E., & Uça-Güneş, E. P. (2017). Açık ve uzaktan öğrenenlerin öğrenme yönetim sistemi ve öğrenme malzemelerine ilişkin memnuniyet durumları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 81-107.
- Roy, H., Ray, K., Saha, S., & Ghosal, A. K. (2020). A study on students' perceptions for online zoom-app based flipped class sessions on anatomy organised during the lockdown period of Covid-19 epoch. *Journal of Clinical and Diagnostic Research*, 14(6), 1-5.

- Seaman, J. E., Allen, I. E., & Seaman, J. (2018). Grade increase: Tracking distance education in the United States. *Babson Survey Research Group*.
- Serçemeli, M. & Kurnaz, E. (2020). Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 40-53. Erişim: <https://dergipark.org.tr/en/pub/utsobilder/issue/55152/741358>
- Setiawan, A. R. (2020). Scientific literacy worksheets for distance learning in the topic of Coronavirus 2019 (COVID-19), *Reading Academic Articles*. Erişim: <https://edaxiv.org/swjmk/>
- Shearer, R. L., Aldemir, T., Hitchcock, J., Resig, J., Driver, J., & Kohler, M. (2020). What students want: A vision of a future online learning experience grounded in distance education theory. *American Journal of Distance Education*, 34(1), 36-52.
- Smedley, J. (2010). Modelling the impact of knowledge management using technology. *OR Insight*, 23(4), 233–250. <https://doi.org/10.1057/ori.2010.11>
- Toquero, C. M. (2020). Challenges and opportunities for higher education amid the COVID-19 pandemic: The Philippine context. *Pedagogical Research*, 5(4). <https://doi.org/10.29333/pr/7947>
- Usta, İ., & Hakan, A. (2018). Açıköğretim fakültesi sosyal bilimler önlisans programının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 2168-2178.
- Yılmaz-İnce, E., Kabul, A., & Diler, İ. (2020). Distance education in higher education in the COVID-19 pandemic process: A case of Isparta Applied Sciences University. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*, 4(4), 343-351.

İletişim/Correspondence

Öğr. Gör. Dr. Nil GÖKSEL
ngoksel@anadolu.edu.tr